

Oppalaččat

Ealáhusdoaimmas galgá čállot sierra vuolito- ja massinkontu. Jus vearramáksi vuoitut ja massimat leat šaddan sihke persovnnalaš ealáhusdoaimmas ja dan olggobealde, de čállojit dát guovtti sierra vuolito- ja massinkontui. Jus vearramáksi doaimmaha moanat sierralágan fitnodaga, de galgá juohke fitnodahkii čállot okta vuolito- ja massinkontu, ja juohke gildii masa son lea vearrogeatnegas ja masa galgá ordnet báikái čatnon vearrogeatnegas vuoittu dahje massima vearrologa § 3-3 mielde. Skovis lea biddjon sadji gokko nummarastá vuolito- ja massinkontuid mat vearramáksis leat.

Vuolito- ja massinkontui galgá čállit vuoittu ja massima go sisabohtojagis realisere dahje váldá atnui doaibmabiergasiid e, f, g, h ja i saldojoavkkus, ja negatiiva saldo mii lea šaddan b saldojoavkkus jagi. "Massin" háhkkon gávpeárvvu realisašuvnnas (guoros positiiva saldo b joavkkus), galgá čállot geasusin joatkevaš vuolidahttimis b joavku saldus.

Vuolito ja massin ealáhusdoaimma doaibmabiergasiin maid ii sáhte vuolidahttit, vrd. vearrologa § 14-52, galgá maid čállit vuolito- ja massinkontui. Dát ii guoskka vuoituide ja massimiidda háldomiin nugo ossosiin, obligašuvnnain, kunddarvelggiide jna.

Jus vearramáksi lea oassálasti fitnodagas mas lea oassálastimearrideapmi mii dán jagi lea realiseren háldoomiid maid lea háhkan ovdal 31.12.1991, ja mii addá oassálastái rievtti gessosii vearrologa § 10-44 (5) mielde, de galgá oassálasti čállit gessosa ležas vuolito- ja massinkontui. Dát ii sáhte leat seamma vuolito- ja massinkontu go dat masa čállá vuoituid ja massimiid ovttalbmofitnodaga ealáhusdoaimmas.

Mearrádus ahte ii galgga rehkenastit persovdnasisaboadau dan vuoitus go sisabohtojagis realisere viessosaji dábálaš eanadoalus dahje vuovdedoalus gitta 150 000 ru. rádjai lea loahpahuvvon. Mearrádusa loahpaheapmi lea fámus 2016 sisabohtojagi rájes. Jus vuolito- ja massinkontu lea ásáhuuvon 2015:s dahje árabut, de dattege galgá 2016 ja manjelet sisabohtočállin ain dollot persovdnasisaboadau vuodu olggobealde.

Ovttalbmofitnodagaide ii galgga meroštallot persovdnasisabohtu dan vuoitus go realisere dábálaš eanadoalu dahje vuovdedoalu maid lea 2016:s háhkan. Vásteaččat gusto mielkeeriide

mat realiserejuvvojit ovttas eanadoaluin (Geahča 17 poastta bagadusa).

Go loapaha vuovdedoalu mii lea leamaš gieđahallon fitnodahkan ja gaskamearrelivdnejuvvon, de sáhtá vearramáksi válljet sisabohtočállit vuolito- ja massinkontui vejolaš gaskamearreoasi dan sadjai go njuolga čállit sisabohtun. Dát lea fámui biddjon 2016 sisabohtojagi rájes. (Geahča bagadusa 6. postii).

Movt skovis atnit ovdamerkestagaid

Dábálaččat galgá almmuhit buot loguid ovdamerkestaga haga, go čilgehusas čielgasit bohtá ovdan, lasihuvvogo lohku vai gessojuvvo go dat dan oktavuodas masa čállo. Ii galgga nappo čállit minusmearkka, go teavstta mielde lea sáhka massimiin jna. ja vástevaččat ii galgga čállit plusmearkka vuoituin jna.

Dárkilastimat

Jus juogaman sadjai lea ovdagihitii prentejuvvon merkestat (positiiva dahje negatiiva), de galgá almmuhit logu ovdamerkestaga haga. Ovdamerkestat adno dušše dalle, go háliida almmuhit logu mas lea nuppegežiid ovdamerkestat go mii ovdagihitii lea prentejuvvon. Supmiin ja boadussajiin adno álo minusmearkka go submi lea negatiiva.

Bagadus iešguđet poasttaide

1 poasta. 31.12. saldo sirdon mannan jagi vuolito- ja massinkontus

Dán postii sirdo diimmá juovlamánu 31.b vuolito- ja massinkontu saldo. Positiiva submi (+) lea vuolito, ja negatiiva submi (-) lea massin.

2 poasta. Dán jagi vuolito vuolidahtkeahces doaibmabiergasiid realisašuvnnas/atnuiváldimis

Dása čállo vuolito dakkár doaibmabiergasiid realisašuvnnas/atnuiváldimis maid ii sáhte vuolidahttit vearrologa § 14-40 čuo. njuolgadusaid mielde. Vuolito- ja massinkontu ii galgga adnot árvobáhpáriid, kunddarvelggiid ja eará finánsaháldoomiid realisašuvnnas. Vuolito go realisere doaibmabiergasa oastima šiehtadusa, iige galgga dása čállot, muhto váldot realisašuvdnajagis ollástit sisabohtun.

Deattuhuvvo vearramáksi ii sáhte vuolito- ja massinkontui čállit vuolito dakkár háldoami realisašuvnnas mii ii leat ealáhusdoaimmas. Dakkár vuoitut vearuhuvvojit realisašuvdnajagi.

Eana-/vuovdedoalus vuolito mii ii galgga leat mielde persovdnasisaboadau meroštallamis, galgá dieđihuvvot sierra RF-1219 gáhppálagas (geahča 17 poastta bagadusa).

3 poasta. Dán jagi vuolito e-i saldojoavkku doaibmabiergasiid realisašuvnnas/ atnuiváldimis, vrd. vuolidahttinskovi 109 poastta

Dása čállo vuolito e-i saldojoavkku doaibmabiergasiid realisašuvnnas/ atnuiváldimis. Lea lohpi čállit sisabohtun olles vuovdinsupmi dahje das osiid, dahje buhtadusa jna sisabohtojagis njuolga. Submi váldo dábálaččat RF-1084:s, vuolidahttinskovi 109 poasttas.

Go realisere gávpevistiid maid lea háhkan ovdal 1.1.1984, ferte vuolidahttinskovi 109 poasttas vuolito/massin, divvjuvvo vuolidahttima vuoliti rájiin.

Doarjja mii lea addon investeremiidda guovlluide láhkanjuolggadusaid mielde maid Gonagas lea mearridan, ja maid ii galgga máksit ruovttoluotta, galgá adnot osassin vuovdinsupmis oassin, dahje buhtadusa jna go realisere doaibmabiergasa viđa jagi siste manjil go dan lea háhkan.

4 poasta. Negatiiva saldo (vuolito) dán jagi šaddan b saldojoavkkus gávpeárvvu (goodwill)

Dása čállo negatiiva saldo mii bohtojagis lea šaddan b saldojoavkkus. Dát guoska sihke háhkkon ja čoggon gávpeárvvu realisašuvnnas.

5 poasta. Vuolito ealisašuvnnas visot omiid eanadoalus go loahpaha-doallosuorggi

Vuolito, mii lea šaddan visot ealliid realisašuvnnas mat gullet njuolga muhtin doallosuorgái, omd. mielkegusat go loahpaha mielkebuvtadeami, sáhtá sirdit vuolito- ja massinkontui. Eaktun lea ahte vearramáksi joatká eanadoalloealáhusain. Vearromáksi sáhtá, jus dan háliideš, čállit vuolito jagi dábálaš doaibmabiergasiid.

6 poasta. Eará evttolaš vearohis várreemat mat galget vuolito- ja massinkontui čállot

Fitnodat sáhtá gáibidit evttolaš vearroluvvema vuoituid ovdas mat leat e, f, g ja h saldojoavkkuid doaibmabiergasiid eakto - dáhtohis realisašuvnnas. Eavttut sáhtit gáibidit evttolaš vearroluvvema, leat dárkileappot muđdejuvvon vearrologa § 14-70:s. Jus odda doaibmabiergasa ii lea háhkkon ovdal áigemeari, de čállo 80 % várrejuvvon

vuottus vuoi- ja massinkontui dan sisabohtojagi go áigemearri nohká. Báhcán 20 % dan vuottus maid ii leat ođđasit investeren, boahtočállo njuolga dan sisabohtojahká go áigemearri nohká, vrd. vearrolága § 14-44 (4). Ođđa § 9-3 (8) vearrolágas lea vuoi- buhtadusas luvvejuvvon vearrogeatnegasvuodas go gielddus lága mielde it sáhte doalahit guolgaelliid, mearrádus lea fámus 2019 sisabohtojagi rájes.

Gaskamearreoasi sisabohtočállima go loahpaha vuovdedoalu mii lea leamaš giedahallon fitnodahkan ja gaskamearrelivdjevuvvon, vrd. vearrolága § 14-81 (6), sáhtá dása čállit.

8 poasta. 1-6 poasttaid submi
Dása oktiibiddjojít visot poasttat mat galget biddjot vuoi- ja massinkontui dán jagi, ja lasihuvvot diimmá saldo 1 postii.

9 poasta. Dán jagi massin daid doallobi- ergasiid realisašuvnnas mat eai sáhte vuolidahttot vearrolága § 14-40 čuo. Njuolggadusaid mielde
Dása čállo massin vuolidahtkeahates doaibmabiergasiid realisašuvnnas ealáhusdoaimmas. Muđui čujuhuvvo bagadusa 2 postii.

10 poasta. Dán jagi massin e-i saldojoavkkuid doaibmabiergasiid realisašuvnnas, vrd. vuolidahttinskovi 109 poasttain
Dasa galgá čállot massin e-i saldojoavkku doaibmabiergasiid realisašuvnnas. Ii sáhte čállit massima njuolga geasusin realisašuvdnajagis. Muđui čujuhuvvo bagadusa 3 postii.

11 poasta. Erohus gaskal oassálasti oasi bajásmuddejuvvon árvvus ja girječállon verolaš 31.12.1991 árvvus, dakkár háldooamis maid fitnodat mas lea oassálastimearri deapmi lea realiseren
Oassálastis, guhte go sirdá nettolivdnemii lea riekti bajásmuddet álgiárvvu dakkár háldooamis mii gullat fitnodahkii, sáhtá juste dalle go fitnodat realiseren háldooami, gáibidit gessosa dan erohusas mii lea su oasi bajásmuddejuvvon álgiárvvus ja su verolaš girječállon juovlamánu 31.12.1991 árvvus dan háldooami hárrái. Geasus ii addo njuolga realisašuvdnajagis, muhto dan láhkai ahte submi čállo oassálasti vuoi- ja massinkontui.

Jus fitnodatoassi lea molson eaiggáda maŋŋil 31.12.1991, de čuovvu bajásmuddema riekti fitnodatoasi.

12 poasta. Oassálasti oasi vuottus mii guoská háldooami realisašuvnnii finodagas mas lea oassálastimearri - deapmi go oassálasti deavdá vearroluvvema eavttuid vearrolága § 9-3 (2-6 ja 8) mielde

Jus fitnodat mas lea oassálastimearri-deapmi realiseren háldooami vuottuin, mas muhtin oassálasti molsunnjuolggadusaid mielde deavdá vearroluvvema gáibádusaid vearrolága § 9-3 (2-6) mielde, de sáhtá oassálasti gáibidit gessosa vuottus dan

oasi ovddas, mii fitnodaga bohtosis lea su oassi. Geasus addo dan láhkai ahte submi sirdo oassálasti iežas vuoi- ja massinkontui.

Jus finodatoassi lea molson eaiggáda maŋŋil 31.12.1991, de čuovvu riekti buhtteaddji gessosii fitnodagaoasi.

13 poasta. 9-12 poasttaid submi
Dása biddjojít oktii visot poasttat mat galget gessot vuoi- ja massinkonttus ovdal go gávnnaha sisaboht- dahje geasučállima vuodu.

14 poasta. Dán jagi sisabohtu-/geasučállima vuoddu
Dása čállo 8 poastta submi mas lea gesson 13 poastta submi. Erohus dahká dán jagi vuoi- ja massinkonttu sisaboht- dahje geasučállima vuodu.

15a ja b poasta.
Uhcimustá 20 % sisabohtun/eane- mustá 20 % sisabohtogeasusin, dahje vuollil 15 000 ru. báhcánsubmi sisabohtun/sisabohtogeasusin. Jus 14 poastta vuoddu lea positiiva, de galgá saldo vuoluduvvot uhcimustá 20 % (sisabohtočállot). Jus 14 poastta vuoddu lea negatiiva, de sáhtá saldo vuoluduvvot gitta 20 % (golločállot). Jus 14 poastta vuoddu lea negatiiva dakkár supmiin mii lea vuollel 15 000 ru., de sáhtá datte submi ollásit golločállot. Jus 14 poastta vuoddu lea positiiva dakkár supmiin mii lea vuollel 15 000 ru., de galgá submi ollásit sisabohtočállot. Jus dan jagis jápmá, de ferde vuoi- ja massinkonttu positiiva saldo čállot sisabohtun jápminjagis. Negatiiva saldo galgá čállot geasusin jápminjagis. Dát ii datte gusto nu guhká go leaska juogakeahates opmodagas dahje áidnaárbbolažžan váldá badje- lasas opmodaga juogakeahhtá, maiddái rohki vuoigatvuodaid ja geatnegasvuodaid vearrolága § 14-40 čuo. mielde. Vearrogeatnegasvuoda loahpaheamis Norgii, geahča 19 poastta bagadusa. Go sirdá spiehkasteaddji rehketdoallojahká, geahča 20 poastta.

16 poasta. Vuoi- ja massinkonttu 31.12. saldo
Fitnodagat mat addet ealáhusdiedáhus 1 (RF-1175) dahje ealáhusdiedáhus 5 (RF-1368) sirdet positiiva saldo ealáhusdiedáhusa 2096 postii, ja negatiiva saldo 1296 postii. Jus fitnodat addá ealáhusdiedáhus 2 (RF-1167), ealáhusdiedáhus 4 bánkkuide, ruhtadanfitnodagaide jna. (RF-1173; ealáhusdiedáhus 6 heaggadáhkádusfidnuide, penšuvdnakássaide (RF-1501) dahje ealáhusdiedáhus 7 vahádáhkádusfitnodagaid (RF-1503), de galgá 16 poastta vuoi- ja massinkonttu saldo sirdot erohusskovi (RF-1217) 51 poastta II kolonnii.

17 poasta. Saldo mii lea realiserjuv- von viessosajis dábalaš eanadoalus dahje vuovdedoalus áshuvvon ovdal 2016 sisabohtojagi, ja vuoi- dábalaš eanadoalu dahje vuovdedoalu realisašuvnnas 2016:s, dahje maŋjelet ja mielkeearit mat realiserjuvvojit oktan eanadoaluin
Mearrádus ahte ii galgga meroštallot persovdnasisabohtu vuottus go realiseren viessosaji dábalaš eanadoalus dahje vuovdedoalus sisabohtojagis gitta 150 000 ru. rádjái. Mearádusa loahpaheapmi gusto sisabohtojagi 2016 rájes. Dát sisttisoallá vuoi- mii guoská vearrolága § 9-3, gávcčat oassái, a dahje d bustávvi. Jus vuoi- ja massinkonttu áshuvvui 2015:s dahje árabut, de datte sáhtá 2016 ja maŋjelet boahtočállin ain dollot persovdnasisabohtu vuodu olggobealde.

Ovttalbmofitnodagain ii galgga meroštallot persovdnasisabohtu vuottus go realiseren dábalaš eanadoalu dahje vuovdedoalu maid 2016:s dahje maŋjelet lea háhkan, iige mielkeeriin mat realiserjuvvojit oktan eanadoaluin, vrd. vearrolága § 12-11 (4).

Go vuoi- mii galgga gullat persovdnasisabohtovuoddu, de galgá addit sierra RF-1219 gáhppalaga dán vuoi- nammi. Dalle galgá merket dán birra 17. poasttas.

18 poasta. Go 15a/15b poastta submi lea sirdon njuolga vearrodieđáhussii dahje ealáhusdiedáhusa bokte
18 poasttas galgá ieš vearromáksi almmuhit leago sisabohtu/boahhtogeasus sirdon njuolga vearrodieđáhussii dahje ealáhusdiedáhusii.

18a) poasta. Submi sirdo njuolga vearrodieđáhussii jus:

- Ovttalbmofitnodat lea luvvejuvvon addit ealáhusdiedáhusa. (Geahča dárkileappon vearrodieđáhusa bagadusas gude ovttalbmofitnodagaide dat guoská). 15a/15b poastta submi galgá dalle leat mielde vearrodieđáhusa doaibmasisa- boaduid supmis dahje doaibmagoluid supmis.
- Submi gusto guolástussii dahje bivdvi, mii ovddit jagiid lea loahpahu- vvon. (15a/15b poasta sirdo vearrodieđáhusa 3.1.12/3.3.7 ja 1.6.1 postii.)
- Submi guoská eará doibmii (maiddái eanadoalu, vuovdedollui, guolgaealle- dollui ja/ dahje boazodollui) mii lea ovddit jagiid loahpahu- vvon. (15a/15b poasta sirdo vearrodieđáhusa 3.1.12 /3.3.7 ja 1.6.2 postii.)
- Submii ii guoska dálá iige ovddeš doaimmaide. (15a/15b poasta sirdo vearrodieđáhusa 3.1.12/3.3.7 postii.)

Jus fitnodat addá ealáhusdiedáhus 1 (RF-1175) dahje ealáhusdiedáhus 5 (RF-

1368), de sirdo 15a poastta submi ealáhusdieđáhusa 3890 postii. Sisaboahogeasus vuoto- ja massinkonttu 15b poasttas sirdo ealáhusdieđáhusa 1 postii 7890 dahje ealáhusdieđáhus 5:i.

Jus fitnodat addá ealáhusdieđáhus 2 (RF- 1167), ealáhusdieđáhus 4 bánkkuide, ruhtadanfitnodagaide jna. (RF-1173), ealáhusdieđáhus 6 heaggadáhkádusfitnodagaide, penšuvdnakássaide (RF-1501) dahje ealáhusdieđáhus 7 vahátdáhkádusfitnodagaide (RF-1503) de vuoto- ja massinkonttu 15 poastta submi šaddá sisaboahun dahje geasusin erohusskovi (RF- 1217) bokte.

19 poasta. Jus fitnodat lea loahpahuuvon, dahje vearrogeatnegasvuohhta (Norgii) lea loahpahuuvon

Vuoto- ja massinkonttu galgá gárvvistuvvot vrd. vearrologa § 14-48: Ovtta-olbmofitnodagaide go vearromáksi jápmá sisaboahojagis (earret jus leaska juogekahtes opmo dagas, dahje áidna árbbolaš váldá badjelasas opmodaga juogekahtá), váldá rohki vuogatvuodaid ja geatnegasvuodaid), likvidaššuvdna jagis go fitnodat likviderejuvvo, oahpanjagis go fitnodat mas lea oassálastimearrideapmi loahpahuuvvo ja go vearrogeasku Norgii nohká loahpanjagis.

Spiehkastat geaskkus čállit sisaboahun vuotosaldo go vearrogeasku Norgii loahpahuuvvo, gusto dalle go vearro - máksi ássagoahá/lea ruovttugulli eará EEO-riikii. Seamma guoská go vearrogeasku vuohhta Norgii loahpahuuvvo fušuvnnas dahje fišuvnnas. Jus fárremis dahje dan manjil lea duohta várra dasa ahte vearrogeatnegasvuohhta ii sáhte bearrat, de ferte biddjot dáhkádus vearrogeatnegasvuohhtii. Sihkarvuohhta sáhtá leat bánkkodáhká dus, árvobábirpánta dahje eará oadjebas vuohki. Vearrodirektoráhtta dat mearrida sihkarvuodagáibádusa, mii loahpalaččat gusto dasa lea duohta várra dasa ahte geatnegasvuohhta ii sáhte bearrat.

Eavttut ahte ain galgá čállit sisaboahun lea ahte persovnnalaš vearromáksi ferte šaddat/lea vearrogeatnegasvuohhta eará EEO-riikii ruovttugullin . Fitnodat ferte šaddat ruovttugulli eará EEO-riikkas. Jus fitnodat šaddá ruovttugulli vuollevearromáksi EEO rájiid siskkobealde, de ferte leat duođaid ásuuvvon ja duođaid doaimmahuvvon ruđalaš doaimma dán riikkas.

Jus massá rievtti ain sisaboahun čállit, de galgá báhcán oassi vuoto- ja massinkonttus čállot ollásit sisaboahun dan vuosttaš jagi go eavttut eai leat šat devdon.

20 poasta. Spiehkasteaddji rehketoallogahki

Fitnodat mii molsu spiehkasteaddji rehketoallogahká, sáhtá sisoahtočállit vuolle 20 % 14 poastta posiitiiva saldos. Sisaboahtočállin lea gorálaččat nu galle álggahuuvvon mánu ovddas dan molsun jagis go fitnodat addá ealáhusdieđáhusa.

Ovdamearka:

Vearromáksi atnigoahá spiehkasteaddji rehketoallogahki kaleandarjagi geassemánu 1.b. rájes, ja galgá addit ealáhusdieđáhusa sisaboahuid ja goluid ovddas ođđajagemánu 1.b. rájes miessemánu 31.b. rádjai. Jus vearromáksis lei 400 000 ru. posiitiiva saldo mannan siaboahojagi loahpas, de gártá dás 20 % 80 000 ru. Go vearro - máksi addá ealáhusdieđáhusa oanehet áigái go 12 mánu, de sáhtá son 80 000 ruvnnos boahtočállit 5/12 oasi. Dát mearkkaša ahte vearromáksi galgá sisoahtočállit 33 333 ru. 15 a postii, ja báhcánsaldo 16 poasttas gártá 366 667 kr.

Li leat liiba ovtta sisaboahojagis 14 poastta negatiiva saldos čállit geasusin eanet go 20 %. Spiehkasteaddji rehketoallogahki mii bistá guhkit go 12 mánu, galgá addit sierra skovi dan áiggi ovddas mii lea ovddit sisaboahojagi loahpaheamis ja ođđa rehketoallogahki álggus. Dát čállo geasusin gorálaččat nu galle álggahuuvvon mánu ovddas go leat dán áigeguovdilis áiggis.